

10. 4. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kontrola věcí a prohlídky zaměstnanců prováděné zaměstnavatelem

Otázku provádění kontroly věcí a prohlídek zaměstnanců zaměstnavatelem řeší ustanovení § 248 odst. 2 zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoníku práce, v platném znění, ve kterém se doslova uvádí: „Zaměstnavatel je z důvodu ochrany majetku oprávněn v nezbytném rozsahu provádět kontrolu věcí, které zaměstnanci k němu vnášejí nebo od něho odnášejí, popřípadě provádět prohlídky zaměstnanců. Při kontrole a prohlídce podle věty první musí být dodržena ochrana osobnosti. Osobní prohlídku může provádět pouze fyzická osoba stejného pohlaví.“

Řezníček & Co.
Advokátní kancelář | Attorneys at Law

Shora uvedené ustanovení opravňující zaměstnavatele k provádění kontrol zaměstnanců souvisí s ochranou majetku zaměstnavatele a výkonem práce a poskytuje zaměstnavateli oprávnění k tomu, aby kontroloval věci, které zaměstnanci vnášejí na pracoviště nebo si z něj odnášejí. V důsledku se však nejedná pouze o oprávnění zaměstnavatele, aby prováděl kontrolu za účelem ochrany svého majetku, ale současně je zde i povinnost na straně zaměstnavatele k provádění tohoto druhu kontroly. Můžeme připomenout rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 7. 5. 2003, sp. zn. 21 Cdo 2172/2002, ve kterém se soud vyjádřil takto: „*Povinnost soustavně kontrolovat, zda zaměstnanci plní své pracovní úkoly tak, aby nedocházelo ke škodám, ukládá zaměstnavateli přijmout a soustavně uplatňovat takový souhrn způsobů a forem kontroly plnění pracovních úkolů zaměstnanci, který lze po něm vzhledem ke konkrétní časové a místní situaci rozumně požadovat a který je způsobilý co nejvíce omezit a snížit riziko vzniku škod.*“

Jakubka, J. je toho názoru, že **zaměstnavatel nemusí kontroly provádět pouze prostřednictvím svých zaměstnanců, když připouští, že je možné využít spolupráce bezpečnostních agentur na podkladě smluvního vztahu a zplnomocnění uděleného zaměstnavatelem.**[1] Existence smluvního vztahu a zplnomocnění k provádění kontrol zaměstnanců bezpečnostními agenturami je však nezbytná.

Jak vyplývá ze shora citovaného ust. § 248 odst. 2 zákoníku práce, zaměstnavatel je oprávněn kontrolovat nejen věci, které zaměstnanci k němu vnášejí nebo si od něj odnášejí, ale i samotné prohlídky zaměstnanců, včetně osobních prohlídek. Kontrola se tudíž může vztahovat **nejen na obsah tašek, ale i kapes zaměstnanců.** Nicméně v takovém případě je třeba mít na paměti, že **osobní prohlídka může být prováděna pouze fyzickou osobou stejného pohlaví.** Zaměstnavatel přitom musí zachovávat pravidla ochrany osobnosti, zejména pak ta vyplývající z ust. § 11 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, v platném znění,[2] a dále **nesmí docházet ke snižování lidské důstojnosti.** V případě, že by došlo k porušení práv na ochranu osobnosti zaměstnance, zaměstnanec by se mohl domáhat toho, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů

do jeho práv, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění dle předchozí věty, zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Výši náhrady pak určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.[3]

S odkazem na ust. § 11 občanského zákoníku, který mimo jiné stanoví **právo fyzické osoby na ochranu zdraví**, je možné uzavřít, že **zaměstnanec by mohl ze zdravotních důvodů odmítnout kontrolu prováděnou prostřednictvím detektoru kovů**, pokud by to mohlo mít vliv na jeho zdraví a zdravotní stav. Na druhou stranu by však zaměstnavatel mohl přistoupit ke standardnímu provedení osobní prohlídky zaměstnance, a to opět za předpokladu, že bude zachována lidská důstojnost.

Mgr. Kateřina Kyselková,
advokátní koncipientka

[Řezníček & Co. s.r.o., advokátní kancelář](#)

U Černé věže 66/3
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247

Fax: +420 383 839 361

e-mail: recepce@akreznicek.cz

[1] JAKUBKA, Jaroslav: Ochrana osobních a osobnostních práv zaměstnanců, 1. část. Práce a mzda, 2005/12. Wolters Kluwer ČR, a.s., 29 s.

[2] Ustanovení § 11 občanského zákoníku stanoví, že fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.

[3] Viz. ust. § 13 občanského zákoníku.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci – 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamýšlení nad návrhem transpozice směrnice o](#)

[transparentním odměňování](#)

- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)